

Sobre el projecte eduCAT 1x1.

No hi ha dubte que caminem cap a un món cada vegada més tecnològic i això ha de tenir el seu impacte en el món de l'educació. En l'educació conflueixen a nivell microscòpic tots aquells factors que succeeixen al macrocosmos i els docents mirem que els alumnes desenvolupin les competències que els permetin viure al món. Però no només avancem cap a un món tecnològic i digital, pensàvem que anàvem també cap a una educació inclusiva, que treballàvem per a una escola acollidora, que volíem educar en els valors de la diversitat, de la sostenibilitat, de la universalització de l'educació, de la cohesió social. I s'havien promogut iniciatives, idees i fets cap a aquesta direcció: les aules d'acollida, les unitats de suport a l'educació especial, el pla d'acció per a la inclusió.... Ara, en un tres i no res, veiem radicalment aturat aquest procés, a causa de la crisi econòmica que afecta a nivell mundial.

L'escola s'ha vist reduïda en personal i recursos, s'han aturat molt projectes que ja s'havien posat en marxa, i sovint un dels aspectes que més pateix per la seva especial fragilitat és el de l'atenció a la diversitat. Els professionals dels equips d'assessorament psicopedagògic ens veiem amb moltes dificultats per plantejar solucions d'escolarització inclusiva per a alumnes amb necessitats educatives especials i específiques. Es diu que no hi ha recursos per atendre aquest alumnat a l'escola ordinària i ens hem de plantejar tornar enrere o oferir als pares recursos a mitges o poc probables, compensats amb els esforços dels docents d'aula ordinària que sovint es troben sols per atendre una aula cada vegada més diversa.

Amb les crisis es creix. A nivell mundial els polítics i economistes analitzen el fenomen per aprendre'n i treure'n dades que ens puguin ajudar en el futur. Es descobreixen valors com la prudència, la discreció en la despesa i l'endeutament... i fins i tot l'escola, en mig de situacions cada vegada més difícils d'algunes famílies per arribar a final de mes, parlem que de la crisi hem d'aprendre a valorar altres coses diferents al consumisme. Mirem de treure'n el més positiu de la situació, generant altres valors de solidaritat i esforç.

I en aquest context, el departament d'educació planteja de manera generalitzada i immediata la implementació del projecte eduCAT1x1, que suposa la digitalització dels llibres de text i la compra d'un ordinador portàtil per a cada un dels alumnes de primer i segon curs de l'ESO. Nosaltres ens preguntem si és aquest el moment oportú de plantejar aquest projecte: és realment educatiu? És solidari? És raonable?

Són moltes les famílies que estan passant per situacions econòmiques molt complicades. Tenen moltes despeses per fer front (hipoteca, tenir la nevera plena, pagar el rebut de l'aigua, de llum, de gas...), amb una sola nòmina o en situació d'atur. No poden dur els seus fills al menjador de l'escola, ni tan sols amb beca, perquè tampoc arriben a pagar la part no subvencionada, els seus fills no van d'excursió perquè no poden pagar-ho (i sovint no

demanen ajuda a l'escola per una qüestió de dignitat), o fan autèntics esforços per comprar els llibres de text i el material que necessiten. Veiem nois amb bones capacitats esportives que deixen d'anar a activitats extraescolars perquè a casa es retallen despeses... Amb aquest context, què els podem dir sobre la necessitat de tenir un ordinador portàtil del que n'han de pagar la meitat i el manteniment?

Hem de llegir i sentir els nombres amb tants zeros del cost d' aquest projecte, quan hem de dir als pares que no hi ha recursos per al seu fill amb necessitats educatives especials?

No dubtem de la bondat de la digitalització, però en aquest moment un projecte d'aquest tipus no té el do de l'oportunitat.

No podem evitar la sensació d'assistir a un exercici d'ostentació, quasi impúdic, quan estem fent esforços per superar una crisi que afecta tothom i especialment els més febles. No ens sembla coherent, ni educatiu, ni exemplificant, i ens fa sentir incòmodes i en plena contradicció. Fa la impressió d'un sistema cec a les dificultats, amb nul·la sensibilitat per als problemes de les famílies, amb una pobra capacitat de priorització de valors i objectius i amb molt capacitat de previsió. Aquest és el camí cap a la cohesió social?

Segurament el tema està ja molt avançat, i difícilment el veurem aturar; per al curs vinent, mentre es van suprimint cursos de formació, no s'amplien els auxiliars ni altres recursos d'educació especial ni les plantilles dels centres i serveis, els nois i noies de secundària, desorientats per missatges tan contradictoris, lluiran els seus portàtils....

Jaume Francesch i Subirana

President de l'ACPEAP